

Fagforbundet teoLOgene

Pb. 8714 Youngstorget

0028 Oslo

Oslo, 04.09.08

dok 374

Kultur- og kirke-dep.	
KI	
Saksnr. <i>200800738</i>	Dato. <i>8.9.08</i>
Kode. <i>KI-SD1</i>	Beh.

Kirke- og kulturdepartementet

Pb. 8030 Dep.

0030 Oslo

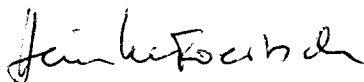
HØRINGSUTTALELSE / HØRINGSINSTANS

Vedlagt oversendes vår høringsuttalelse ang. "Styrket demokrati i Den norske kirke".

teoLOgene er en selvstendig fagforening under Fagforbundets tak, sammenlignbart med Unio for Presteforeningen. Av den grunn ber vi om å bli satt opp som selvstendig høringsinstans på linje med den andre fagforeningen for prester, Presteforeningen.

Fagforbundet sentralt avgir høringsuttalelse på vegne av fellestilsatte kirkelige medarbeidere.

Med vennlig hilsen

Heinke Foertsch

Leder for teoLOgene

STYRKET DEMOKRATI I DEN NORSKE KIRKE

Høringsuttalelse fra Fagforbundet teOLOgene

Fagforbundet teOLOgene tar seg den frihet å sende inn et separat høringssvar i tillegg til Fagforbundet sitt svar for at også de LO-organiserte prestene skal komme til orde, ikke bare Presteforeningen.

GENERELLE KOMMENTARER

Vi takker for et godt grunnlagsmateriale som arbeidsgruppen har lagt frem. Likevel kunne vi ønske oss mer refleksjon omkring avstanden som består mellom rådsmedlemmers ønske om innflytelse på kirkelige avgjørelser og den reelle mangel på makt. Dette gleder særlig for menighetsråd som med Kirkeloven har mistet mye innflytelse. Vi ser at det er behov for en lovendring på dette område.

teOLOgene mener at årsaken til det demokratiske underskudd i Den norske kirke har sine årsaker både i kirkens valgeregler, i et utbredt kirkesyn som ekskluderer mennesker som "ikke tror riktig eller nok" og i den moderne individualisme. Det som er enklest å endre er valgreglene. Forhåpentligvis vil bedre valgeregler og bredere demokrati også åpne opp for en bedre demokratisk kultur og gjennom deltakelse til større takhøyde i kirken.

VALG AV MENIGHETSRÅD (5.1.)

Valget til menighetsråd har etter vår erfaring mistet mye av sin attraktivitet ved innføringen av fellesrådene og overføringen av makt til disse. Derfor mener vi at det ikke er nok kun å se på valgeregler uten å gjøre noe med maktfordelingen mellom menighetsråd og fellesråd. Vi er klar over at det krever lovendring, noe vi anser for å være nødvendig. Et menighetsråd uten makt, om det så er gjennom bundet mandat for det medlem som sitter i fellesrådet, er et lite interessant organ.

VALG AV KIRKEMØTET / BISPEDØMMERÅDENE (5.2.)

teOLOgene mener at det er et riktig utgangspunkt å snu om på dagens rekkefølge ved å la kirkemedlemmene velge Kirkemøtet med bispedømme som valgkrets, med den konsekvens at bispedømmets utsendinger til Kirkemøtet danner bispedømmerådet. Vi er enige i at valget til et nasjonalt Kirkemøte vil fremheve valgets betydning for kirken som helhet og vil kunne skape betydelig mer oppmerksomhet enn valg til bispedømmerådet. Det er et generelt problem at folk flest ikke forstår de kirkelige rådsstrukturene. Kirken som helhet derimot er en størrelse som skaper engasjement.

Økt bruk av direkte valg (5.2.3.)

N.d.gj. direkte eller indirekte valg til Kirkemøtet mener vi at direkte valg vil være den mest demokratiske ordningen. Vi støtter imidlertid arbeidsgruppens forslag om å prøve ut både direkte og indirekte valg frem t.o.m. 2011, observert og evaluert av kompetente forskere.

Øke antall leke medlemmer i Kirkemøtet (og bispedømmeråd) (5.2.1.)

Vi støtter også forslaget om å øke antallet leke medlemmer for å sikre større bredde og representasjon av begge kjønn, ulike aldersgrupper og ulike geografiske områder.

N.d.gj. representasjon av yrkesgruppene i kirken ønsker vi en bedre sikring av at de ulike leke yrkesgruppene kompetanse er godt representert. Dette kan skje ved at en dobler antallet leke

tilsatte representert i Kirkemøtet, med den betingelse at de to leke delegatene fra hvert bispedømme må komme fra ulike yrkesgrupper.

Prestenes kompetanse anser vi for å være tilstrekkelig representert med dagens ordning.

Preferansevalg (5.2.2.)

Vi er enige med arbeidsgruppen i at nominasjonskomiteer til Kirkemøte- og menighetsrådsvalg ikke kan fortsette å ha like mye makt gjennom å sette opp prioriterte kandidatlistene. Dette er demokratifiendtlig og bidrar til minkende interesse for kirkelige valg. Modellen preferansevalg virker krevende og forutsetter kompetente valgstyrrer. Samtidig ser vi den pedagogiske verdien ved det å måtte ta stilling til kandidatene for at stemmeseddelen skal være gyldig. Dette kan bidra til å øke deltakelsen og skape en bedre demokratisk kultur i kirken.

Likevel mener vi at det finnes enklere måter å oppnå dette enn med preferansevalg, særlig ved menighetsrådsvalg. Denne valg måten virker mer krevende enn nødvendig for å ivareta demokratiske prinsipper.

BISPEEMBETETS MEDVIRKNING I STYRINGSORGANENE (5.3.)

teOLOGene ser verdien av en presesfunksjon for bispemøtet, mest for å gi bispeembetet et talerør. Nåværende ordning med presesfunksjon på omgang har sine fordeler (lite hierarkisk) og ulemper (måten funksjonen utøves på kan oppleves litt tilfeldig). Likevel ønsker vi at ordningen fortsetter.

VALG AV KIRKERÅD (5.4.)

I tråd med vårt ønske om en dobling av antall leke tilsatte fra hvert bispedømme inn i Kirkemøtet foreslår vi også en dobling av antallet leke tilsatte inn i Kirkerådet.

ANDRE TILTAK (6)

Tid og sted for valg (6.1.)

Erfaringen viser at å legge kirkelige valg tett opp til offentlige valg både n.d.gj. tid og sted øker valgdeltakelsen.

teOLOGene slutter seg til arbeidsgruppens forslag om å legge menighetsrådsvalg til en felles kirkelig valgdag samtidig med kommunalvalg. Dette synliggjør sammenhengen mellom kommunenes ansvar for det lokale kirkeliv og menighetsrådenes ansvar gjennom fellesrådet å arbeide for og forvalte kommunale bevilgninger.

Vi slutter oss til at en slik ordning vil få større legitimitet ved at også andre trossamfunn oppfordres til å benytte seg av den for sine eventuelle valg.

Vi støtter videre forslaget om flere lett tilgjengelige lokaler i nærheten av kommunalvalgslokalene og utvidet tid for valget tilsvarende den kommunale valgdagens lengde.

N.d.gj. forhåndsstemming går teOLOGene inn for at denne ikke bare skal kunne foregå i tilknytning til gudstjenester forut for selve valgdagen, men også per brevvalg og ved oppmøte på menighetskontor.

Vi ønsker også at det arbeides videre med muligheten for elektronisk valg.

Informasjon (6.2.)

For både kirkemøte- og menighetsrådsvalg kreves det en betydelig forbedret forhåndsinformasjon om valg og kandidater. teOLOgene slutter seg til arbeidsgruppens forslag om utsendelse av valgkort, deres utforming og presentasjon av kandidatene.

Stemmerett og valgbarhet i annet sokn (6.4.)

teOLOgene slutter seg til forslaget om å gi menighetsrådet myndighet til å innvilge personer bosatt i en annen menighet listeplass og/eller valgrett i den menighet de opplevre tilhørighet til.

Senket stemmerettsalder (6.7.)

teOLOgene støtter forslaget om senket stemmerettsalder.

Styrking av valgapparatet (6.12.)

teOLOgene støtter fullt ut et åpenbart krav om at det trengs et kompetent valgapparat og en styrket administrasjon på bispekontorene. Dette må skje gjennom tilføring av friske midler øremerket til valgadministrasjon der kontorene er tydelig underbemannet, og en tidvis omdisponering av ansatte ved godt bemannede kontor.

Fra råd til styre (6.13.)

teOLOgene sier seg enige i forslaget å endre betegnelsen for menighetsråd og bispedømmeråd til menighetsstyre og bispedømmestyre. Det gjenstår å finne et tilsvarende navn for nåværende fellesråd.

Dette vil understreke organets funksjon og betydning.

UTVELGELSE AV PROST OG BISKOP (7)

teOLOgene går inn for at det arbeides videre med kompetansekrav til både proster og biskoper, med mulighetene for å søke bispeembeter og for å innføre åremål for biskoper og proster. I tråd med styrking av demokratiet i kirken bør det også arbeides med å innføre direkte valg av biskoper, med stemmerett for både ansatte og kirkemedlemmer i angjeldende bispedømme.

Fagforbundet teOLOgene

Oslo, 04.09.08

Heinke Foertsch

Leder